

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: BN-0T/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3223010082
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Sitáriková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3223010082.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Monikou Sitárikovou dňa 11.01.2024 v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. XXX, pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom v Bánovciach nad Bebravou dňa 11. januára 2024 takto

rozhodol:

Podľa § 285 písm. d/ Trestného poriadku s poukazom na § 23 Trestného zákona sa obžalovaný A. B., narodený XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. F. XXX

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou číslo Pv XXX/XX/XXXX-8 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že:

dňa 01.05.2023 o 09,17 hod. riadil osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 406, EČ:D., ktorého je majiteľom, v obci D. G. po ulici E. v smere jazdy do obce H., pričom bol na ulici E. zastavený a kontrolovaný policajnou hliadkou Obvodného oddelenia PZ Bánovce nad Bebravou a vyzvaný, aby predložil doklady potrebné na prevádzku a vedenie vozidla a aby sa podrobil dychovej skúške na prítomnosť alkoholu v dychu, ktorú vykonal dňa 01.05.2023 o 09,17 hodine s výsledkom 0,00 mg/l alkoholu v dychu, následne na výzvu policajta sa odmietol podrobiť lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi a iného biologického materiálu, či nie je pod vplyvom návykových látok, hoci by to nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie,

pretože obžalovaný nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona súd ukladá obžalovanému ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

odôvodnenie:

Prokurátorka Okresnej prokurátorky Bánovce nad Bebravou podala dňa 01.05.2023 na Okresný súd Bánovce nad Bebravou obžalobu pod sp. zn. Pv XXX/XX/XXXX-8 na A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe že: „dňa 01.05.2023 o 09,17 hod. riadil osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 406, EČ:D., ktorého je majiteľom, v obci D. G. po ulici E. v smere jazdy do obce H., pričom bol na ulici E. zastavený a kontrolovaný policajnou hliadkou Obvodného oddelenia PZ Bánovce nad Bebravou a vyzvaný, aby predložil doklady potrebné na prevádzku a vedenie vozidla a aby sa podrobil dychovej skúške na

prítomnosť alkoholu v dychu, ktorú vykonal dňa 01.05.2023 o 09,17 hodine s výsledkom 0,00 mg/l alkoholu v dychu, následne na výzvu policajta sa odmietol podrobiť lekárskeho vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi a iného biologického materiálu, či nie je pod vplyvom návykových látok, hoci by to nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.“

Súd opatrením č. k. OT/13/2023 – 48 zo dňa 02.05.2023 podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedenom v § 37 ods. 2 Trestného poriadku ustanovil A. B. obhajcu JUDr. Natáliu Šarinovú Fándlyovú, nakoľko súd nadobudol pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať v trestnom konaní.

Okresný súd Prievidza vo veci nariadil hlavné pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie v neprítomnosti zákonného zástupcu obžalovaného a podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 252 ods. 2 písm. d) Trestného poriadku súd vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného. Podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku súd oboznámil Znalecký posudok č. 40/2023 zo dňa 16.11.2023 vypracovaný znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Evou Garajovou, úradný záznam tunajšieho súdu zo dňa 11.01.2024 o tom, že vec tunajšieho súdu obžalovaného vedená tunajším sudom pod sp.zn. BN- 6T/9/2022 nie je skončená z dôvodu, že konanie je prerušené a uznesenie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou súdu č. k. 6T/9/2022-967 zo dňa 22.04.2022.

Podľa § 148 ods. 2 Trestného poriadku súd vydal príkaz na vyšetrenie duševného stavu u obžalovaného A. B.. Následne Okresný súd Prievidza Uznesením č. k. BN-OT/13/2023 – 72 zo dňa 06.06.2023, právoplatným dňa 21.06.2023 pribral do konania podľa ust. § 142 ods. 1 Trestného poriadku znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, a to D. I. J., s miestom výkonu činnosti Š. Králik 26, 971 01 Prievidza, zapísanú v zozname znalcov, evidenčné číslo 910859, ktorej uložil povinnosť, aby po preštudovaní spisového materiálu, po vyšetrení duševného stavu obžalovaného A. B., vykonaní vlastného psychiatrického vyšetrenia obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. vypracovať znalecký posudok.

Zo znaleckého posudku č. 40/2023 vypracovaného znalkyňou MUDr. Evou Garajovou zo dňa 16.11.2023 vyplýva, že obžalovaný A. B. trpí závažným psychickým ochorením v pravom slova zmysle schizofreniou paranoides v komorbidite so závislosťou od viacerých psychoaktívnych látok. Obžalovaný trpí touto chorobou dlhodobo, od roku 2007 do súčasnosti, toto ochorenie vplýva na jeho konanie do tej miery, že menovaný nedokáže zväžiť a posúdiť svoje konanie, nie je schopný sa zamestnať, posúdiť svoje reálne možnosti, nie je schopný si svoje ochorenie uvedomiť a spolupracovať bez dozoru pri liečbe. Pre závažnú duševnú poruchu, ktorou obžalovaný trpí, nie je možné ho postaviť pred súd. Aktuálny psychický stav obžalovaného mu neumožňuje chápať zmysel trestného konania. Vzhľadom k jeho nepriaznivému psychickému stavu znalkyňa neodporučila jeho účasť na úkonoch súdu. Prognóza jeho ochorenia vzhľadom na doterajší priebeh, jeho nespôsobnosť s liečbou a chýbanie uvedomenia si choroby je skôr nepriaznivá, predpoklad zlepšenia nie je. Obžalovaný nie je schopný správne vnímať a vypovedať prežité skutočnosti, táto schopnosť je u neho vymiznutá. Obžalovaný v čase spáchania skutku nemohol ovládať svoje konanie ani rozpoznať protiprávnosť svojho konania. Obžalovaný je osobou závislou na viacerých psychoaktívnych látkach, táto závislosť súvisí s duševnou chorobou. Pobyť obžalovaného môže byť na slobode nebezpečný, keď nebude dodržiavať psychiatrickú liečbu, preto znalkyňa v závere znaleckého posudku menovanému navrhla uložiť ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Z Rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. BN-3Ps/4/2022 – 86 zo dňa 27.06.2024, právoplatným dňa 09.08.2023 vyplýva, že A. B. (obžalovaný) bol obmedzený spôsobilosti na právne úkony, tak, že tento nie je spôsobilý vykonávať akékoľvek majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, prevádzať svoj hnutelý a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať a spísať závet, nie je spôsobilý rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, liečení, hospitalizácii, nie je spôsobilý konať pred štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami a nie je schopný samostatne hospodáriť s financiami. A. B., súd ustanovil za opatrovníka jeho brata D. B., ktorý ho bude zastupovať v rozsahu obmedzení jeho spôsobilosti na právne úkony, spravovať jeho majetok a ak nejde o bežné veci, je na nakladanie s jeho majetkom potrebné schválenie súdu. Z odôvodnenia rozhodnutia vo veci sp.zn. BN-3Ps/4/2022 vyplýva, že A. B. trpí závažnou procesuálnou duševnou chorobou v zmysle choromyselnosti - paranoidnou schizofreniou, ktoré ochorenie nie len prechodného charakteru. Liečiteľnosť závisí od spolupráce pacienta, čo v danom prípade absentuje. V dôsledku uvedenej duševnej choroby posudzovaný nie je schopný rozhodovať

o svojom zdravotnom stave, liečení, hospitalizácii, umiestnení v príslušnej inštitúcii, je neschopný hospodáriť s finančnými prostriedkami, uzatvárať finančné transakcie, vybavovať svoje záležitosti na úradoch.

Z Uznesenia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 6T/9/2022-967 zo dňa 22.04.2022, právoplatného dňa 10.05.2022 vyplýva, že podľa § 283 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 228 odsek 2 písmeno b) Trestného poriadku per analogiam bol prerušený výkon dohľadu probačného a mediačného úradníka, ktorý bol nad správaním obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, uložený uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 4Tp/21/2021 – 45 zo dňa 25.07.2021. Z odôvodnenia tohto uznesenia je zrejmé, že obžalovaný A. B. trpí duševnou chorobou, ktorú možno považovať za ťažkú duševnú chorobu, pre ktorú ho v aktuálnom čase nie je možno postaviť pred súd, pričom obžalovaný zároveň v súčasnosti nechápe zmysel trestného konania a jeho účasť na úkonoch súdu sa vzhľadom k jeho zdravotnému stavu neodporúča, ktoré zistenia zároveň korešpondujú s poznatkami o vykonávanom dohľade probačného a mediačného úradníka, na ktorý sa obžalovaný nedostavuje. Súd vo veci 6T/9/2022 (t.č. BN-6T/9/2022) dospel k záveru že rovnako ako je v danom prípade nevyhnutné prerušiť trestné stíhanie obžalovaného, je nevyhnutné prerušiť aj prebiehajúci dohľad probačného a mediačného úradníka, a to z dôvodu ťažkej duševnej choroby u obžalovaného, pre ktorú ho nemožno aktuálne postaviť pred súd na účely trestného konania, vrátane výkonu probačného dohľadu, zmyslu ktorých obžalovaný s poukazom na závery znaleckého dokazovania ani nechápe.

Prokurátorka v záverečnej reči na hlavnom pojednávaní s poukazom na vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní navrhla, aby súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby Okresného súdu Bánovce nad Bebravou podľa § 285 písm. d) Trestného poriadku, pretože v čase spáchania skutku nebol schopný ovládať svoje konanie ani rozpoznať protiprávnosť svojho konania. Doličné veci navrhla vrátiť obžalovanému, a tiež s ohľadom na závery znaleckého posudku, ako aj ďalšie oboznámené dôkazy navrhuje, aby súd uložil obžalovanému ochranné liečenie psychiatrické ambulantnou formou podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona, a to z toho dôvodu, že ochranné liečenie odporúča znalkyňa D. J., a tiež z toho dôvodu, že v predchádzajúcom trestnom konaní mu nebolo uložené ochranné psychiatrické liečenie, nakoľko toto konanie je prerušené. Znalkyňa ale konštatuje, že jeho pobyt na slobode môže byť nebezpečný, keď nebude dodržiavať liečbu, ide o osobu, ktorá trpí ťažkou duševnou poruchou, ale zároveň je aj závislý na viacerých druhoch psychotropných látok. Je tu dôvod na nebezpečnosť pre spoločnosť, je potrebné aby mu bola súdom uložená ochranná psychiatrická liečba, keďže je prerušený dohľad.

Obhajkyňa obžalovaného na základe vykonaného dokazovania žiadala v záverečnej reči, aby obžalovaný bol oslobodený spod obžaloby, a teda v zmysle § 285 písm. d) Trestného poriadku s poukazom na § 23 Trestného zákona, a teda najmä vzhľadom odpoveď na otázku č. 6 znaleckého posudku, kde súdna znalkyňa jednoznačne konštatovala že obžalovaný v čase spáchania skutku nemohol ovládať svoje konanie, ani rozpoznať protiprávnosť svojho konania, zároveň navrhuje súdu, aby rozhodol o doličných veciach tak, že budú vrátené obžalovanému resp. jeho zákonnému zástupcovi, s ochranným liečením sa stotožňuje.

V prejednávacom prípade bolo prioritne potrebné vyhodnotiť a posúdiť otázku zodpovednosti obžalovaného za spáchaný skutok v zmysle § 23 Trestného zákona, t.j. otázku príčetnosti. Príčetnosť je jedna z významných podmienok trestnej zodpovednosti. Trestný zákon nedefinuje pojem príčetnosť, v ustanovení § 23 však Trestný zákon vymedzuje pojem nepríčetnosti. Podľa § 23 Trestného zákona, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak. Otázka nepríčetnosti je otázkou právnou. Jej posúdenie prináleží orgánu činnému v trestnom konaní a súdu, ktorý za tým účelom priberá znalca na podanie znaleckého posudku. Znalecký dôkaz z tohto odboru je však len jedným z podkladov na vytvorenie názoru konajúceho orgánu o otázke príčetnosti a musí byť hodnotený v súvislosti s ostatnými zistenými skutočnosťami. Súd zisťuje príčetnosť páchatela vždy vo vzťahu k určitému činu.

Z vykonaného dokazovania najmä zo znaleckého posudku č. 40/2023 vypracovaný znalkyňou D. I. J. zo dňa 16.11.2023, z listinných dôkazov a to z rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. BN-3Ps/4/2022 – 86 zo dňa 27.06.2024, právoplatným dňa 09.08.2023 ako i z uznesenia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 6T/9/2022-967 zo dňa 22.04.2022, právoplatným dňa 10.05.2022 vyplýva, že obžalovaný

A. B. trpí závažným psychickým ochorením v pravom slova zmysle schizofreidnou paranoideas v komorbidite so závislosťou od viacerých psychoaktívnych látok, pričom jeho ochorenie vplýva na jeho konanie do tej miery, že menovaný nedokáže zväžiť a posúdiť svoje konanie, nedokáže chápať zmysel trestného konania, v čase spáchania skutku nemohol ovládať svoje konanie ani rozpoznať protiprávnosť svojho konania. Rozhodnutím súdu Okresného súdu Prievidza č. k. BN-3Ps/4/2022 – 86 zo dňa 27.06.2024, právoplatným dňa 09.08.2023 vyplýva, že obžalovaný bol už aj obmedzený spôsobilosti na právne úkony tak, že o nie je spôsobilý vykonávať akékoľvek majetkovoprávne a dedičské úkony - uzatvárať kúpne zmluvy, darovacie zmluvy, zmluvy o úvere, zmluvy o pôžičke, prevádzať svoj hnutel'ny a nehnuteľný majetok na iné osoby, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažiť a spísať závet, nie je spôsobilý rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, liečení, hospitalizácii, nie je spôsobilý konať pred štátnymi a verejnými orgánmi a organizáciami a nie je schopný samostatne hospodáriť s financiami, z ktorého rozhodnutia už súd zistil, že obvinený trpí závažnou procesuálnou duševnou chorobou v zmysle choromyseľnosti - paranoidnou schizofréniou, ktoré ochorenie nie len prechodného charakteru. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že obžalovaný nielen že je osobou závislou na viacerých psychoaktívnych látkach, táto závislosť súvisí s duševnou chorobou ale u obžalovaného v čase spáchania skutku boli vymiznuté nielen rozpoznávacie ale aj ovládacie schopnosti, nebol schopný si uvedomiť následky jeho konania pre spoločnosť resp. nebezpečnosť skutku pre spoločnosť t.j. následky konania pod vplyvom návykovej látky. Súd práve prihliadal na závery znaleckého posudku č. 40/2023 vypracovaného znalkyňou MUDr. Evou Garajovou zo dňa 16.11.2023 ale aj na výsledky dokazovania, v ktorom súd rozhodol o čiastočnom obmedzení spôsobilosti na právne úkony u obžalovaného i na okolnosti o prognóze ochorenia obžalovaného vzhľadom na doterajší jej priebeh, jeho nespoluprácu s liečbou a chýbanie uvedomenia si choroby, ktorá je skôr nepriaznivá a predpoklad zlepšenia nie je. Na základe uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že obžalovaný A. B. pre nepríčetnosť nie je trestne zodpovedný za skutok kladený mu za vinu v podanej obžalobe, preto ho súdu podľa § 285 písm. d) Trestného poriadku oslobodil.

Súčasne podľa ust. § 73 ods. 1 Trestného zákona súd s poukazom na záver znaleckého posudku znalkyne D. I. J. obžalovanému A. B. uložil ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou, pretože znalkyňa v znaleckom posudku konštatuje a uvádza, že pobyt obžalovaného na slobode môže byť pre spoločnosť nebezpečný, v prípade, ak by nedodržiaval psychiatrickú liečbu. Súd mal v konaní preukázané, že v čase rozhodnutia súdu v tejto veci obžalovanému nebolo uložené žiadne ochranné liečenie.

O vrátení veci, ktorá bola v rámci tohto trestného konania vydaná, odňatá, prevzatá alebo inak zaistená súd rozhodne postupom podľa ust. 97 a nasl. Trestného poriadku po právoplatnom skončení veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu ho treba doručiť a ak sa vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, jeho oznámením je až jeho doručenie.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy. Odvolanie nemôže podať ten, kto sa ho výslovne vzdal.